

Richtlijnen Gasopslag 2003

Den Haag, 30 augustus 2002

INHOUD

1. Begripsbepalingen	75
2. Basisdiensten gasopslag	76
3. Toegang tot de markt en verhandelbaarheid	78
4. Toegang tot opslagcapaciteit	80
5. Transparantie en informatievoorziening	81
6. Verdeling van capaciteit en hoeveelheid werkgas	82
7. Indicatieve tarieven	83
8. Slotbepalingen	84

HOOFDSTUK 1 Begripsbepalingen

Artikel 1

1. In deze richtlijn wordt verstaan onder:
 - a. Basisdienst: standaarddienst met betrekking tot het leveren van de opslag van gas of de daarmee noodzakelijkerwijs verbonden diensten tegen standaardvoorwaarden;
 - b. Bergen Concessiehouders: de vennootschappen die houder zijn van de bij koninklijk besluit van 1 mei 1969, nr. 14 (Stcrt. 1969, nr. 94) verleende concessie of hun rechtsopvolgers, thans BP Nederland Energie B.V., Petro-Canada Netherlands B.V. and Dyas B.V.;
 - c. Gas: stof die bij een temperatuur van 15° Celsius en bij een druk van 1.01325 bar in gasvormige toestand verkeert en in hoofdzaak bestaat uit methaan of een andere stof die vanwege haar eigenschappen aan methaan gelijkwaardig is;
 - d. Gasopslagbedrijf: een natuurlijke persoon of rechtspersoon die een gasopslaginstallatie beheert, voor zover deze, al dan niet krachtens artikel 18, tweede lid, Gaswet, een economische machtspositie heeft;
 - e. Gasopslaginstallatie: een installatie voor de opslag van gas met uitsluiting van het gedeelte dat wordt gebruikt voor productieactiviteiten;
 - f. Gasunie: de N. V. Nederlandse Gasunie, dan wel haar rechtsopvolgers aan wie Gasunie de eigendom of het beheer van haar gasopslaginstallatie mocht overdragen;
 - g. Indicatieve tarieven en voorwaarden: de tarieven en voorwaarden, bedoeld in artikel 12 Gaswet;
 - h. Injectiecapaciteit: de hoeveelheid gas die per tijdseenheid in een gasopslaginstallatie kan worden geïnjecteerd;
 - i. Maatwerkcontracten: overeenkomsten tussen gasopslagbedrijven en opslaggebruikers tot het leveren van diensten, niet zijnde basisdiensten;
 - j. NAM: de Nederlandse Aardolie Maatschappij B.V.;
 - k. Opslaggebruiker: een natuurlijke persoon of rechtspersoon aan wie het gasopslagbedrijf een dienst verleent met behulp van zijn gasopslaginstallatie;
 - l. Productiecapaciteit: de hoeveelheid gas die per tijdseenheid uit een gasopslaginstallatie kan worden geproduceerd;
 - m. Werkgas: de hoeveelheid gas die maximaal in een gasopslaginstallatie kan worden geïnjecteerd en daaruit kan worden geproduceerd, uitgezonderd het in die opslaginstallatie aanwezige resident gas, residu gas en kussengas.

HOOFDSTUK 2

Basisdiensten gasopslag

Artikel 2

1. Gasopslagbedrijven bieden in ieder geval de navolgende basisdiensten aan:
 - a. gegarandeerde injectiedienst;
 - b. gegarandeerde productiedienst; en
 - c. gegarandeerde volumedienst.
2. Onder een gegarandeerde injectiedienst als bedoeld in het eerste lid, onder a wordt tenminste verstaan: een dienst waarbij het gasopslagbedrijf zich inspant om onafgebroken injectiecapaciteit beschikbaar te stellen.
3. Onder een gegarandeerde productiedienst als bedoeld in het eerste lid, onder b wordt tenminste verstaan: een dienst waarbij het gasopslagbedrijf zich inspant om onafgebroken productiecapaciteit beschikbaar te stellen.
4. Onder een gegarandeerde volumedienst als bedoeld in het eerste lid, onder c wordt tenminste verstaan: een dienst waarbij het gasopslagbedrijf zich inspant om onafgebroken het recht te verlenen om een deel van het werkgas te leveren.
5. De wijze waarop een gasopslagbedrijf invulling geeft aan het bepaalde in het tweede, derde en vierde lid van dit artikel is onderwerp van overleg op grond van artikel 12, derde lid Gaswet.

Artikel 3

1. De indicatieve voorwaarden van de gasopslagbedrijven bevatten uitsluitend technisch beperkende voorwaarden voor zover deze voortvloeien uit de technische specificaties van de gasopslaginstallaties.
2. In afwijking van het bepaalde in het eerste lid van dit artikel kunnen de indicatieve voorwaarden verdere beperkingen bevatten voor zover deze voortvloeien uit aan de gasopslagbedrijven opgelegde verplichtingen.
3. Bij de bepaling van de in het eerste en tweede lid genoemde beperkende voorwaarden dienen de gasopslagbedrijven de beginselen van transparantie, non-discriminatie, objectiviteit en redelijkheid in acht te nemen.
4. Gasopslagbedrijven dienen de markt inzicht te verschaffen in de technische specificaties van de gasopslaginstallaties die ten grondslag liggen aan de in het eerste lid bedoelde beperkende voorwaarde en de in het tweede lid bedoelde beperkende voorwaarden.

5. Over de mogelijkheden tot opheffing dan wel inpassing van de technisch beperkende voorwaarden en de overige beperkende voorwaarden, zoals bedoeld in het eerste, respectievelijk het tweede lid van dit artikel, dient overleg te worden gevoerd op grond van artikel 12, derde lid Gaswet.

Artikel 4

1. De indicatieve voorwaarden van de gasopslagbedrijven maken een onderscheid tussen overeenkomsten tot het leveren van basisdiensten met een looptijd van twaalf maanden of korter (kortlopende basisdiensten) en overeenkomsten tot het leveren van basisdiensten met een looptijd van meer dan twaalf maanden (langlopende basisdiensten).
2. De indicatieve voorwaarden van de gasopslagbedrijven bepalen dat kortlopende basisdiensten in ieder geval worden aangeboden met een looptijd van:
 - a. één maand (maandcontracten); en
 - b. twaalf maanden (jaarcontracten).
3. De indicatieve voorwaarden van de gasopslagbedrijven kunnen bepalen dat in aanvulling op basisdiensten met een looptijd van één maand en twaalf maanden, kortlopende basisdiensten worden aangeboden met andere vaste looptijden. De looptijden waarmee kortlopende basisdiensten worden aangeboden weerspiegelen de daarnaar in de markt bestaande vraag.
4. Langlopende basisdiensten worden uitsluitend aangeboden met een looptijd die gelijk is aan een veelvoud van twaalf maanden tot een maximum van zestig maanden. Het indicatieve tarief voor langlopende basisdiensten wordt jaarlijks aangepast aan de wijzigingen in het indicatieve tarief voor contracten met een looptijd van twaalf maanden.
5. De in het derde en vierde lid bedoelde looptijden zijn onderwerp van het overleg op grond van artikel 12, derde lid Gaswet.

HOOFDSTUK 3

Toegang tot de markt en verhandelbaarheid

Artikel 5

1. De indicatieve voorwaarden van de gasopslagbedrijven bevatten geen bepalingen die bij de uitvoering daarvan de toetreding tot de markt voor gashandel en gaslevering belemmeren. In dat verband bevatten de indicatieve voorwaarden in ieder geval geen:
 - a. bepalingen waarin aan een opslaggebruiker kredietwaardigheids-eisen worden gesteld of van hem gevergd wordt zekerheden te stellen, die verder gaan dan het totaal van de op hem rustende financiële verplichtingen uit de overeenkomst tot het leveren van basisdiensten of andere diensten;
 - b. bepalingen die ertoe strekken dat een basisdienst of een andere dienst, slechts kan worden afgenomen tezamen met andere diensten
 - c. bepalingen op grond waarvan het een opslaggebruiker verboden wordt om basisdiensten of andere diensten bij een ander dan het betrokken gasopslagbedrijf af te nemen; en
 - d. bepalingen waarin het leveren van basisdiensten of andere diensten, dan wel de bereidheid om over het leveren van zodanige diensten te onderhandelen, afhankelijk wordt gesteld van het bestaan van onderliggende overeenkomsten.
2. In afwijking van het bepaalde in het eerste lid, aanhef en onder b is het gasopslagbedrijven vooralsnog toegestaan om twee of meer basisdiensten gebundeld aan te bieden, op voorwaarde dat:
 - a. de individuele basisdiensten vervolgens afzonderlijk (geheel of gedeeltelijk) verhandelbaar zijn, overeenkomstig het bepaalde in hoofdstuk 3 van deze richtlijnen, en;
 - b. tenminste twee in samenstelling van elkaar verschillende bundels worden aangeboden, en;
 - c. de samenstelling van de bundels de daarnaar in de markt bestaande vraag weerspiegelt.
3. De in het tweede lid, onder b en c, bedoelde samenstelling van de bundels is onderwerp van het overleg op grond van artikel 12, derde lid Gaswet.

Artikel 6

1. De indicatieve voorwaarden van de gasopslagbedrijven voorzien erin dat overeenkomsten tot het leveren van basisdiensten – of delen daarvan – verhandelbaar zijn en dat daarin geen bepalingen worden opgenomen die de verhandelbaarheid – direct dan wel indirect – beperken. In dat verband bevatten de indicatieve voorwaarden in ieder geval geen:
 - a. bepalingen die de gehele of gedeeltelijke overdracht van overeenkomsten tot het leveren van basisdiensten verbieden. Daarbij kan een gedeeltelijke overdracht betrekking hebben op (i) een deel van de gecontracteerde injectie- of productiecapaciteit, (ii) een deel van de gecontracteerde hoeveelheid werkgas, of (iii) een deel van de overeengekomen contractsduur;

- b. bepalingen die vereisen dat de overdragende partij voorafgaand aan de overdracht van overeenkomsten tot het leveren van basisdiensten aan het gasopslagbedrijf de identiteit bekend maakt van zijn contractuele wederpartij;
 - c. bepalingen die vereisen dat het gasopslagbedrijf (voorafgaand aan de overdracht of daarna) instemt met de overdracht van overeenkomsten tot het leveren van basisdiensten;
 - d. bepalingen die vereisen dat overeenkomsten tot het leveren van basisdiensten slechts kunnen worden overgedragen aan partijen die reeds zelf soortgelijke overeenkomsten hebben gesloten met het betreffende gasopslagbedrijf; en
 - e. bepalingen die vereisen dat de inhoud van de betreffende overeenkomst tot het leveren van basisdiensten vertrouwelijk dient te blijven.
2. De indicatieve voorwaarden kunnen bepalingen bevatten, waarin het gasopslagbedrijf vereist dat de overdragende partij instaat voor de nakoming door diens rechtsopvolger(s) van de op deze laatste(n) rustende verplichtingen uit de overgedragen overeenkomst tot het leveren van basisdiensten of het overgedragen deel daarvan.
 3. In afwijking van het bepaalde in lid 1 onderdeel -b, kunnen de indicatieve voorwaarden van het gasopslagbedrijf bepalen dat voorafgaand aan de overdracht de identiteit van contractuele wederpartij bekend wordt gemaakt bij het gasopslagbedrijf, indien dit noodzakelijk is om met instemming van het gasopslagbedrijf de overdracht van de uit de overeenkomst voortvloeiende verplichtingen te kunnen laten plaatsvinden.

HOOFDSTUK 4

Toegang tot opslagcapaciteit

Artikel 7

1. Onverminderd het bepaalde in artikel 8 van deze richtlijnen voorzien de indicatieve voorwaarden van NAM en de Bergen Concessiehouders met betrekking tot de door hen beheerde gasopslaginstallaties te Norg en Grijpskerk (NAM) en te Alkmaar (de Bergen Concessiehouders) in de openstelling van een aanzienlijk deel van de totale capaciteit van deze installaties ten behoeve van de opslag van gas door derden ten behoeve van handelsdoeleinden.
2. De indicatieve voorwaarden van de in het eerste lid genoemde gasopslagbedrijven voorzien er tevens in dat een deel van de totale injectie- en productiecapaciteit van de door hen beheerde gasopslaginstallaties ter beschikking wordt gesteld aan derden. Het percentage injectie- en productiecapaciteit is gelijk aan de in het eerste lid bedoelde opengestelde hoeveelheid werkgas in de betreffende gasopslaginstallatie.

HOOFDSTUK 5

Transparantie en informatievoorziening

Artikel 8

1. De indicatieve voorwaarden van de gasopslagbedrijven, voorzien erin dat het gasopslagbedrijf bekend maakt welk deel van de door hem beheerde installatie voor de opslag van gas gebruikt zal worden ten behoeve van productieactiviteiten. Het gasopslagbedrijf maakt gelijktijdig bekend wat de omvang is van de gasopslaginstallatie zoals gedefinieerd in artikel 1, eerste lid, aanhef en onder f, Gaswet en artikel 1, aanhef en onder e van deze Richtlijnen. Daarbij wordt afzonderlijk inzicht gegeven in:
 - a. de totale injectiecapaciteit van de gasopslaginstallatie;
 - b. de totale productiecapaciteit van de gasopslaginstallatie; en
 - c. de totale hoeveelheid werkgas van de gasopslaginstallatie.
2. De in het eerste lid genoemde bekendmaking gaat vergezeld van een schriftelijke motivering waarin uiteengezet wordt welke invulling het gasopslagbedrijf aan het begrip productieactiviteiten heeft gegeven en op welke wijze de omvang van de productieactiviteiten is vastgesteld.
3. De indicatieve voorwaarden van de gasopslagbedrijven voorzien er voorts in dat het gasopslagbedrijf gedurende het jaar aan iedere opslaggebruiker, dan wel potentiële opslaggebruiker op transparante wijze tenminste informatie verschafft omtrent de nog beschikbare injectie- en productiecapaciteit, alsmede welk aandeel in de hoeveelheid werkgas nog beschikbaar is voor verdeling.
4. De in het derde lid bedoelde informatie wordt tenminste dagelijks op een vast tijdstip geactualiseerd en gepubliceerd en heeft steeds betrekking op de daaropvolgende periode van twaalf maanden.

HOOFDSTUK 6

Verdeling van capaciteit en hoeveelheid werkgas

Artikel 9

1. De indicatieve voorwaarden van de gasopslagbedrijven voorzien in een systeem met toepassing waarvan de beschikbare injectie- en productiecapaciteit, alsmede het beschikbare aandeel in de hoeveelheid werkgas wordt verdeeld over opslaggebruikers.
2. Het in het eerste lid bedoelde systeem voldoet tenminste aan de eisen van transparantie, non-discriminatie, objectiviteit en redelijkheid. Dit betekent in het bijzonder dat het systeem er niet toe leidt dat het betreffende gasopslagbedrijf zichzelf of anderen bevoordeelt bij de verdeling van de beschikbare injectie- en productiecapaciteit, alsmede de beschikbare hoeveelheid werkgas.
3. Het in het eerste lid bedoelde systeem voorziet er tevens in dat een maximum wordt verbonden aan de hoeveelheid opslagcapaciteit die een afnemer van opslagcapaciteit bij een gasopslagbedrijf kan afnemen, tenzij er verder geen andere gegadigden zijn voor die opslagcapaciteit.
4. Het in het eerste lid bedoelde systeem voorziet er voorts in dat voor zover een afnemer van opslagcapaciteit het nalaat om door hem gecontracteerde opslagcapaciteit (injectie- of productiecapaciteit, dan wel werkgas) daadwerkelijk te gebruiken, deze capaciteit, na verloop van een redelijke termijn, vrijvalt en andermaal door het gasopslagbedrijf verdeeld wordt.
5. De wijze waarop de gasopslagbedrijven invulling geven aan het bepaalde in het vierde lid weerspiegelt de vraag in de markt en is onderwerp van het overleg op grond van artikel 12, derde lid Gaswet.

HOOFDSTUK 7

Indicatieve tarieven

Artikel 10

1. De indicatieve tarieven van de gasopslagbedrijven worden per afzonderlijke basisdienst onderbouwd vanuit:
 - a. de efficiënte economische kosten die toerekenbaar zijn aan het produceren van de desbetreffende basisdienst; en
 - b. de kosten van relevante substituten voor de desbetreffende aangeboden basisdienst.
2. Het in het eerste lid bepaalde indicatieve tarief is onderwerp van het overleg op grond van artikel 12, derde lid Gaswet.
3. Het gasopslagbedrijf voert onderhandelingen op basis van de indicatieve tarieven, zoals die met toepassing van het eerste lid zijn bepaald en draagt er zorg voor dat die onderhandelingen tot marktconforme tarieven leiden. Daarbij neemt het gasopslagbedrijf in alle gevallen de beginselen van transparantie, non-discriminatie, objectiviteit en redelijkheid in acht.
4. Aan het bepaalde in het derde lid wordt voldaan indien de tarieven van basisdiensten door middel van een transparant, non-discriminatoire, objectief en redelijk veilingmechanisme tot stand komen.

HOOFDSTUK 8

Slotbepalingen

Artikel 11

1. Deze richtlijnen worden aangehaald als: Richtlijnen Gasopslag 2003.
2. De tekst van de Richtlijnen Gasopslag 2003 wordt in de Staatscourant geplaatst.
3. De Richtlijnen Gasopslag 2003 treden in werking met ingang van de tweede dag na dagtekening van de Staatscourant waarin zij worden geplaatst.
4. De Richtlijnen Gasopslag voor het jaar 2002 worden ingetrokken met ingang van 1 januari 2003, met dien verstande dat deze richtlijnen van toepassing blijven ten aanzien van:
 - a. De behandeling van bezwaar of beroep van besluiten op basis van de Richtlijnen voor het jaar 2002;
 - b. Geschillen als bedoeld in artikel 19 Gaswet, welke betrekking hebben op het jaar 2002.

Den Haag, 30 augustus 2002

De directeur van de Dienst uitvoering en toezicht Energie,
namens deze:

was getekend,

drs. C. van Gent
plv. directeur